

profiel

tekst **C.A. Schipaanboord-de Vos** foto's **Samuel Otte**

De Bijbel geeft soms informatie die jonge kinderen niet kunnen bevatten. Wat vertel je en wat laat je weg?

Dat is steeds weer het dilemma van **Laura Zwoferink-den Besten** (50). Zij schreef *Kijk en Luister* en *Kijk en Lees*, Bijbelse vertellingen voor kinderen, en werkt momenteel aan een nieuw boek. „Ik hoor vaak dat kinderen onder de indruk zijn. Mijn wens is dat het ook in hun hart tot zegen mag zijn.”

„Schrijven is ook voor mezelf nuttig”

Toen Laura vier jaar was, wilde ze al juf worden. Die droom werd werkelijkheid. „Vanaf mijn achttiende stond ik voor de kleuterklas. Ik vond het heerlijk om met jonge kinderen om te gaan en genoot vooral van het vertellen van verhalen,” zegt ze. Laura zit op de bank in haar huis in Lopikerkapel. Haar benen over elkaar geslagen. Blauwe, Spaanse pantoffels houden haar voeten warm. Ze is hartelijk, rustig en heeft een glans in haar donkerbruine ogen. Na een aantal jaren directielid te zijn geweest, kreeg ze een baan bij Driestar educatief als onderwijsadviseur voor het jongere kind. Ze geeft scholing en trainingen aan peuterzalleidsters en leerkrachten van groep één en twee. Ze vertelt: „Ook geef ik opvoedondersteuning en advies aan scholen hoe ze ouderbetrokkenheid kunnen versterken. Het is een heel afwisselende baan waarvoor ik veel moet reizen. Ik werk drie dagen.” Lachend voegt ze toe: „Officieel. Over officieus zullen we het niet hebben.”

WOORDENSCHAT

„Ik ben een organisator, ben altijd enthousiast, gauw voor iets te porren en zie overal kansen in. Ook in mijn werk,” vertelt ze over zichzelf. „Ik ben een mensenmens. Ik deel graag dingen met anderen en vind het fijn om andere mensen blij te maken. Daarom moet ik opletten dat ik tijd en ruimte overhoud voor mijn eigen dingen.” In haar vrije tijd leest Laura graag. „Vroeger verslond ik al boeken. Ik kon al jong lezen en haalde stapels boeken bij de bibliotheek. Dat vergroot je kennis en woordenschat. Met een vriendinnetje op de basisschool deed ik soms een spelletje waarbij we met een bepaalde letter zo veel mogelijk woorden moesten bedenken. Haar moeder stond versted van alle moeilijke woorden die ik opschreef. Ik wist soms de betekenis niet eens, maar had ze in boeken gelezen.” Als Laura lacht, verschijnen er kuiltjes in haar

wangen. „Nu lees ik met name werkgerelateerd, dus boeken over opvoeding en jonge kinderen. In mijn vrije tijd lees ik graag theologische boeken.”

PROEFVERHAAL

Een andere hobby van Laura is het schrijven van Bijbelse vertellingen. „Dat vind ik erg mooi om te doen. Ik schrijf vaak op zaterdag of in de vakanties.” Uitgeverij *Den Hertog* benaderde haar zo'n tien jaar geleden met de vraag of ze een Bijbel voor jongere kinderen wilde schrijven. „De redacteur van toen hoorde van haar broertjes en zusjes die bij mij, juf Zwoferink, in de klas hadden gezeten dat ik graag verhalen vertelde. Op die manier kwam ze bij mij. Het leek mij erg mooi. Ik moest eerst een proefverhaal schrijven over Noach. Dat vond ik heel spannend. Jaap Kramer tekende platen en ik moest de tekst erbij maken. Ze waren tevreden en ik mocht verder schrijven,” vertelt ze. „Voor het eerste deel maakte Jaap Kramer de tekeningen en ik stemde het verhaal daarop af. Dat was lastig. Bij de andere vertellingen draaiden we het om en schreef ik eerst de tekst.”

EENVOUDIG

Inmiddels verschenen er drie delen van *Kijk en Luister*, een boek met Bijbelse vertellingen voor kinderen van twee tot en met ongeveer zes jaar, twee delen van *Kijk en Lees*, een boek met Kerstverhalen voor kinderen vanaf vijf jaar en een aantal kartonboekjes voor kinderen van anderhalf jaar. „Ik kom veel op scholen en peuterspeelzalen en bijna overal kom ik de boeken tegen. Ik hoor dat het wat doet met kinderen en dat maakt me verwonderd en blij.” Ze vouwt haar handen en legt haar elleboog op de bankleuning. „Ik wil de Bijbelse verhalen en boodschap zo eenvoudig mogelijk weergeven. Het is lastig om verhalen te versimpelen en toch waarheidsgetrouw te blijven. De Bijbel geeft vaak informatie die jonge kinderen niet kunnen bevatten. Wat vertel je en wat laat je weg? Ook let ik op mijn

woordkeus. Het dochtertje van een collega las mijn verhalen om te kijken of ze de woorden begreep. Ook mijn redacteur leest mee en redigeert de verhalen. Dat is heel fijn. Doordat ze kritisch meedenkt, worden de verhalen beter. Zulke goede feedback heb ik echt nodig.”

IN GESPREK

De toepassingen in *Kijk en luister* zijn vaak verweven in het verhaal. Laura slaat een deel open. „Bijvoorbeeld door zinnnetjes als ‘Wat heeft de Heere alles mooi gemaakt’

„Een moeder schreef over haar zoontje dat op driejarige leeftijd overleed. Voor hij stierf, vroeg hij steeds aan z'n moeder of ze wilde lezen van ‘Spreek Heere, want Uw knecht hoort’”

LAURA ZWOFERINK

of ‘Hij doet wat Hij gezegd heeft’. Na een gelijkenis leg ik altijd kort uit wat de Heere Jezus ons wil leren. Bij *Kijk en Lees* staan er na elk verhaal wat vragen van verschillende niveaus. Dat is een opzetje voor ouders om met hun kinderen erover in gesprek te gaan,” vertelt de schrijfster. „Ik vind het mooi om het verhaal zo dicht mogelijk bij kinderen te brengen. Het allerbelangrijkste in het leven is dat mensen God leren kennen. Ik hoop dat de Bijbelse vertellingen

die ik schrijf voor kinderen daarvoor nuttig zijn. Vaak hoor ik dat kinderen er graag naar luisteren en dat het hen aanspreekt. Dat stimuleert me om verder te schrijven.” In deel één, twee en drie van *Kijk en Luister* komen steeds de verhalen rondom heilsfeiten terug. Daarnaast is er aandacht voor andere Bijbelverhalen. „Herhaling is heel belangrijk. Veel kinderen willen bepaalde geschiedenissen steeds weer horen, zoals van Goliath, Jona en Simson. Hierdoor onthouden ze het verhaal goed. Ook biedt het veiligheid en geborgenheid voor het jonge kind. Doordat de tekst eenvoudig is, leren veel kinderen de teksten uit hun hoofd. Als ze een verhaal nog maar een paar keer horen, zeggen ze soms de hele tekst zelf al op als ze de platen bekijken. Dat is goed, want het betekent dat ze het onthouden. Dan is de basis gelegd voor de allereenvoudigste Bijbelkennis.”

ONTFERM U

Laura krijgt veel reacties van kinderen en ouders. „Ik bewaar ze in een map. Ik hoorde veel mooie dingen. Bijvoorbeeld van een meisje met bloedkanker. Ze was erg ziek. Haar moeder las het verhaal voor van de blinde Bartimeüs. Hij riep: ‘Heere Jezus, ontferm U over mij’. De moeder liep daarna naar de keuken om koffie te zetten en hoorde haar dochtertje praten. Ze lag op haar knietjes en zei hetzelfde als Bartimeüs. Het is mooi om te horen dat kinderen ermee bezig zijn. Een andere moeder schreef over haar zoontje dat op driejarige leeftijd overleed. Voor hij stierf, vroeg hij steeds aan z'n moeder of ze wilde lezen van ‘Spreek Heere, want Uw knecht hoort’.”

Kijk en Luister is ook vertaald in het Afrikaans. „*Onani ndi kumva*,” leest Laura glimlachend de titel voor. „Hij wordt in Zambia gebruikt voor kinderen, maar ook voor vrouwen die niet kunnen lezen. Vanuit Amerika en Canada is er veel vraag naar een Engelse vertaling. Ik vind het bijna onvoorstelbaar dat er zo veel belangstelling voor is. Van deel één van *Kijk en Luister*

zijn al meer dan dertigduizend exemplaren verkocht. In duizenden gezinnen liggen de boeken. Mijn man en ik hebben zelf geen kinderen en ik vind het heel mooi dat ik op deze manier toch iets voor kinderen mag betekenen.”

WENS

Momenteel werkt ze aan een boek met Paasverhalen. „Het schrijven is nuttig voor mezelf. Ik pak er de Bijbel, de kanttekeningen en verklaringen bij. Het is heel verrijkend om op te zoeken wat er precies bedoeld wordt met een verhaal. Ik leer ervan,” vertelt Laura. Misschien is dat ook wel de hoofdreden dat ze zich enkel bezighoudt met het schrijven van Bijbelverhalen. „Ik krijg weleens de vraag om gewone kinderboeken te schrijven, maar zo ver ben ik nog niet. Voorlopig ben ik nog bezig met

„Mijn man en ik hebben zelf geen kinderen en ik vind het heel mooi dat ik op deze manier toch iets voor kinderen mag betekenen”

LAURA ZWOFFERINK

het paasboekje dat Deo volente volgend jaar verschijnt. Verder is het mijn wens om een *Kijk en Lees* deel drie over de woestijnreis te maken. Daarin gebeuren zo veel wonderen. Maar ik weet niet of het zo ver komt. Voor deze boeken maakt Peter Nuyten de illustraties. Dat kost hem heel veel tijd. Hij verdiepte zich erin hoe het er destijds in Israël uitzag. Dit maakt de platen waarheidsgetrouw en dat vind ik heel knap.”

AFBEELDINGEN

Op de illustraties bij de vertellingen is de Heere Jezus niet afgebeeld. „Daar kozen we bewust voor,” zegt Laura. Persoonlijk ben ik blij met de keus om de Heere Jezus niet af te beelden. Tegelijkertijd vind ik het moeilijk om er een mening over te vormen. In de oude Statenbijbels staan wel afbeeldingen van de Heere Jezus.”

Als auteur heeft Laura ook inspraak in de afbeeldingen. „Als ik het verhaal geschreven heb, bedenk ik samen met de redacteur welke tekeningen erbij horen. De illustrator maakt eerst schetsen, waarop ik nog wat mag aanmerken. Dit gebeurt allemaal digitaal,” legt ze uit. „Vooral voor de Bijbelse vertellingen voor peuters vind ik het erg belangrijk dat de platen kleurig zijn. Jonge kinderen kijken graag naar kleuren. Verder moet het eerbiedig zijn. Kleintjes vinden het vaak heerlijk om de platen te bekijken en wat ze gehoord hebben te reproduceren. Ik zag zo mijn neefje eens bezig. Hij bekeek het verhaal van Mozes en zei vol overtuiging: ‘De koning zei: ik ken de Heere niet. Ga weg, Mozes en Aäron!’” Laura glimlacht. „Op de plaat zag hij de boosheid van de koning en dat had duidelijk indruk gemaakt.” Laura hoopt dat de kinderen de verhalen niet alleen met hun verstand horen, maar dat het ook in hun hart door de werking van de Heilige Geest tot zegen mag zijn. „Wat is het groot als kinderen al jong de Heere leren kennen en liefhebben. In het schrijven voel ik mij afhankelijk en ik vraag in het gebed om hulp bij deze verantwoordelijke taak.”

